

València, 5-10-09

RECURSOS FORESTALS

Científics de la Universitat destaquen el perill per a la biodiversitat dels incendis menys freqüents però més intensos

- **L'estudi, publicat a *BioScience*, revela que el canvi de règim del foc en les societats actuals incrementa la severitat dels sinistres.**
- **La repoblació amb una elevada densitat d'espècies molt sensibles a les flames, com ara el pi o l'eucaliptus, també perjudica la regeneració de les masses forestals.**

L'important creixement d'incendis des del passat segle xx va crear la percepció que els focs als boscos són desastres ecològics; però estudis d'evolució i paleontologia han mostrat que les flames són naturals. A més, els incendis no són res de nou, sinó que n'hi ha hagut sempre al llarg de la història de la humanitat, en conseqüència hi ha molts ecosistemes al món, inclòs el mediterrani, adaptats als focs. Fins i tot es pot dir que una part de la biodiversitat existeix gràcies als incendis. El problema es presenta quan hi ha un canvi en els tipus d'incendis perquè *“les plantes estan adaptades a règims de focs específics, per tant qualsevol canvi en el model provocarà més impactes en la biodiversitat”*, com revela una de les conclusions de la recerca titulada *“Una història ardent: el paper del foc en la història de la vida”*, publicat fa poc a la revista *BioScience*.

L'investigador Juli G. Pausas, del Centre d'Investigacions sobre Desertificació, CIDE (Universitat de València-CSIC), coautor del treball amb Jon E. Keeley, investigador del Servei Geològic dels EUA i professor de la Universitat de Califòrnia, explica que la humanitat ha aparegut gràcies a haver après a utilitzar el foc; de fet *“l'Homo sapiens no s'entén sense el foc”*, apunta. Però *“els humans també han anat canviant els règims dels incendis al seu gust, sovint sense tenir-ne en compte les conseqüències ecològiques”*. Per exemple, per a Pausas, *“a molts llocs, l'exclusió dels incendis en les societats actuals a fi de millorar les condicions de vida ha fet disminuir la freqüència*

c/ Menéndez Pelayo, 5-baix
46010 València

tel. 963395000

fax 963395008

a/e. cdc@uv.es

dels focs; però, per contra, n'ha incrementat la severitat i la intensitat. En conseqüència han esdevingut més perillosos, tant per a la biodiversitat com per als humans”.

Aquesta recerca considera els incendis com una part natural de molts sistemes ecològics i, per tant, no són qualificats de fet dolent contra el qual s'ha de lluitar, “*sinó que s'han de gestionar d'una manera sostenible i evitar els règims de focs que perjudiquen la biodiversitat i la seguretat ciutadana*”, afegeix Juli G. Pausas, que conclou: “*és molt important aprendre a conviure amb els incendis, ja que són una part integral de la natura*”.

EL FOC A LA MEDITERRÀNIA

Un equip de científics, liderats per Juli G. Pausas del CIDE, també ha analitzat l'efecte dels incendis a l'oest de la conca mediterrània, mitjançant un seguiment de regeneració de plantes i la pèrdua de sòl fèrtil durant les últimes dècades. La investigació “Els incendis són un desastre a la conca mediterrània?”, publicat a la revista *International Journal of Wildland Fire*, demostra la importància del foc en l'estructuració històrica de la biodiversitat i els ecosistemes. De fet s'hi destaca la resistència al foc de molts arbustos, carrasques i roures, com ara la sensibilitat al foc dels boscos de pins. Malgrat això, el grup de Pausas ha demostrat que els índexs més elevats de pèrdua de sòl fèrtil i de canvis de vegetació rellevants, com ara la pèrdua de les espècies dominants, es produeixen als boscos més alterats per la mà humana. Aquest és el cas de les zones que van ser desforestades, abancalades i cultivades en el passat i en les quals, més recentment, els cultius han estat abandonats i sovint reforestats. Les àrees menys alterades, per contra, són també menys sensibles als incendis.

Més informació:

Maria Josep Picó i Garcés
Universitat de València
Càtedra de Divulgació de la Ciència
+34 96 339 50 06 // 661 74 20 21
m.josep.pico@uv.es

c/ Menéndez Pelayo, 5-baix
46010 València

tel. 963395000
fax 963395008
a/e. cdc@uv.es